

MEMÒRIA DESCRIPTIVA DE LES TASQUES REALITZADES

Estada solidària de Joan Serra Montagut (juliol-setembre de 2016)

El Casal Català de la Península de Yucatán A.C. va néixer a Mérida (Yucatán, Mèxic) l'any 1997 per enfortir i consolidar la cooperació cultural i educativa bilateral Catalunya-Mèxic i per mostrar la realitat sociocultural catalana a l'altra banda de l'oceà. Actualment, més de 120 entitats catalanòfiles arreu del món són reconegudes per l'Àrea de Comunitats Catalanes de l'exterior de la Secretaria d'Afers Exteriors de la Generalitat de Catalunya. En aquests vint anys de funcionament el Casal ha realitzat una tasca ininterrompuda (malgrat les complicacions econòmiques dels darrers anys) de promoció cultural i educativa, derivant la seva activitat a la tasca social i al a dinamització de l'associacionisme a Mérida, la ciutat on va néixer, i a la Península de Yucatán. Per la seva banda, SOM Editorial Colectiva va néixer el 21 de maig de 2014 per fomentar l'escriptura i la lectura a la regió.

Vaig ser becari del Casal Català entre els anys 2011 i 2012 amb una beca de la Secretaria d'Afers Exteriors de la Generalitat de Catalunya i posteriorment hi he estat vinculat fins l'actualitat, promovent activitats de tot tipus i aconseguint que l'entitat sobrevisqués als durs embats de la crisi econòmica amb idees originals i innovadores. Actualment en sóc el videopresident.

A Mérida hi vaig crear SOM Editorial Colectiva, una associació sense finalitats de lucre agermanada amb el Casal Català de la Península de Yucatán que pretén fomentar l'escriptura, la lectura i les noves metodologies de participació ciutadana entre els joves de l'àrea maia. SOM Editorial Colectiva va néixer el Dia Mundial de la Diversitat Cultural per al Diàleg i el Desenvolupament. A través del Proyecto Ja'ab, la seva primera iniciativa, SOM ha creat la primera col·lecció de llibres juvenils elaborats de manera col·lectiva a Iberoamèrica implementant tallers literaris a 12 ciutats d'El Salvador, Hondures, Guatemala, Belize i Mèxic i obtenint, per aquest moviment de dinamització de les biblioteques públiques i de l'educació intercultural, importants avals, premis i reconeixements internacionals.

La meva estada solidària a Mérida ha tingut dues vessants. En la primera, he col·laborat de manera activa amb el Casal Català de la Península de Yucatán en l'organització de la trobada PANGEA: OTRAS CULTURAS, OTRAS VOCES, que ha permès a l'entitat coordinar la primera trobada d'associacions civils i de participació comunitària a la seu del Casal per enfortir el teixit social de Mérida. A la trobada, que va durar tot un dia, s'hi van reunir comunitats estrangeres de Mérida, associacions, entitats, representants d'universitats i la totalitat de la jornada va ser una festa intercultural molt interessant. A Mérida hi manquen activitats com aquesta i la trobada ha significat un referent per a la ciutat. A part d'aquesta activitat tan interessant, de la qual adjunto fotografies a continuació, vaig coordinar les tasques de documentació de la Biblioteca Abans de l'Alba, ubicada a la seu del Casal Català.

A PANGEA s'hi van realitzar tallers, xerrades, conferències, cursos i activitats diverses. Va servir per difondre la cultura catalana i el seu històric esperit d'acollida d'altres cultures. Amb activitats com aquesta el Casal és una referència cultural.

La primera vessant de l'estada, dedicada a la col·laboració amb el Casal Català, també ha estat marcada per la gestió de les activitats del Mercasal, un mercat orgànic que s'organitza cada diumenge des de principis de l'any 2016 i que serveix per promoure els productors locals i els hàbits de vida sostenibles i saludables. Yucatán és l'estat amb més diabetis i problemes nutricionals de Mèxic i és urgent encarar el problema amb alternatives com el Mercasal, que també és un referent a la ciutat i a l'estat en matèria de promoció d'estils de vida saludables. Durant la meva estada al Casal Català també m'he encarregat d'organitzar la revetlla de Sant Joan, el cicle de cinema català que cada any es realitza als estius (en aquesta ocasió revisant la filmografia de Ventura Pons) i la festa de la Diada de Catalunya. Totes aquestes activitats serveixen per generar comunitat i per difondre la realitat catalana a l'exterior.

El Mercasal és una activitat que aplega cada diumenge desenes de persones a la seu del Casal. La casa on es troba l'entitat de de fa gairebé deu anys és un nucli de transformació social que cada vegada té més transcendència i més impacte a nivell social i cultural a la ciutat i a la regió. Els venedors i venedores que apareixen a la fotografia han generat una comunitat molt activa dins del Casal Català.

Totes les activitats del Casal són gratuïtes i sense finalitats de lucre. Hi ha molt esforç darrere de cada activitat. Fa sis anys que formo part de l'entitat i malgrat totes les dificultats i complicacions seguim programant activitats i generant xarxes. Aquestes són algunes de les activitats que he ajudat a organitzar durant aquesta temporada al Casal. A part, m'he encarregat de la coordinació d'un llibre titulat *Petjades* que aplega vint escrits de vint catalans i catalanes que resideixen a la Península de Yucatán i que han generat algun projecte de transformació social des de diverses disciplines. El llibre s'està editant sota la meua coordinació i es presentarà el proper 23 d'abril a la seu del Casal Català per celebrar els vint anys de l'entitat.

La segona vessant de l'estada va ser destinada a presentar els curtmetratges relacionats amb el Projecte Ja'ab elaborats per estudiants d'animació audiovisual de la Universitat Tecnològica Metropolitana i que plegats conformen la primera pel·lícula d'animació de la regió maia a cost zero. Una de les presentacions es va realitzar a la seu del Casal Català (veure foto). També vaig dedicar moltes hores a la coordinació del Proyecto Ja'ab, a la revisió dels llibres i dels seus processos d'impressió, a la conformació de tallers de foment de la lectura en algunes biblioteques públiques i, sobretot, a la coordinació del taller d'escriptura col·lectiva ECOS DE LA CIUDAD realitzat amb alumnes d'Arquitectura de la Universitat Autònoma de Yucatán. A través d'aquest taller els joves es van vincular amb diversos espais de Mérida i van escriure les seves impressions i els seus sentiments (veure foto). Actualment, més de la meitat de la col·lecció del Proyecto Ja'ab està impresa (6 llibres de 12) i he dedicat molt temps dels mesos d'estada a buscar finançament pels demés. L'Ajuntament, a través del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, aportarà 4.000 euros i la petició del fons es va fer en aquests mesos.

